

Jernbaner ovre i det jernbanetomme Rum i de uopdyrkede Egne. I saa Henseende vil jeg sige, at der fra Socialdemokratiets Side aldrig har manglet Støtte. Vi se nemlig ikke rent kapitalistisk paa Jernbanerne og mene ikke, at saa og saa mange Procent bør de give i Udbytte, men vi se ogsaa paa deres kulturelle Betydning og mene, at selv om en Jernbane ikke egentlig kan betale sig, saa har den dog gjort sin Nytte, naar den bidrager til, at en Landstrækning kan blive kultiveret. Jeg skal saaledes nævne Jernbanen fra Viborg til Herning, som det kostede meget Besvær at faa gennemført, fordi der den Gang blev ræsonneret som saa: Der bør ikke ret mange Mennesker i den Egn, der bliver altsaa ikke meget at køre med, hvad skal saa en Jernbane der? Ærede Medlemmer ville huske, at denne Jernbane kun blev gennemført, fordi den blev koblet sammen med andre Baner, altsaa nærmest tvungen igennem. Vi Socialdemokrater vilde have stemt for denne Bane, enten den var koblet sammen med andre eller ikke, fordi vi ikke blot se paa Jernbanernes Rentabilitet, men ogsaa paa deres Betydning for Opdyrkningen af Landstrækninger, som ellers vanskelig vilde kunne komme under Kultur. I den Henseende har det ærede Medlem slet intet at bebrejde Socialdemokratiet. Hvis det ærede Medlem vil se, hvorledes vi have stillet os til de forskellige Jernbaneforslag, der have været fremme, vil han indrømme, at vor Stilling har været saaledes, og han vil ogsaa se, naar Jernbanekommisionens Betænkning kommer, at vi gerne vilde være med til at tjene de Interesser, som det ærede Medlem ogsaa mener at ville tjene.

Dermed skal jeg slutte disse Bemærkninger. Jeg kan ikke se andet end, at det ærede Medlem holder ikke af, at dette Spørgsmaal er blevet rejst fra Socialdemokraternes Side, men at han i Virkeligheden er enig med os i Realiteten af, hvad der er foreslaaet.

Landbrugsministeren (Ole Hansen): Jeg ønsker kun ganske kort i Anledning af de Udtalelser, der ere fremkomne fra det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (K. Kristiansen), at oplyse, at der i Statsregnskabet for 1904—05 Side 64 findes Oplysning om, hvor meget der er udlaant til Hede kommuner til videre Udlaan til Hedeopdyrkning, og det vil deraf ses, at det Tal fuldstændig falder sammen med det Tal, jeg opgav første

Gang, jeg havde Ordet, idet der nemlig i dette Aar var udlaant 19,977 Kr. 50 Ø.

Maa jeg dernæst til det ærede Medlem sige, at naar jeg i Gaar udtalte min Forundring over, at han kunde være Medforslagsstiller til de to Mindretalsforslag, som her have været til Forhandling, saa var det ikke, fordi jeg derved vilde bebrejde det ærede Medlem, at han skulde have svigtet tidligere Standpunkter. Ingenlunde, men det var, fordi jeg vilde gøre opmærksom paa, at det ærede Medlem debuterede som Medlem af Finansudvalget med at stille Forslag her nede i Tinget, som ikke kunne gennemføres. De kunne ikke gennemføres. Forslaget om at oprette Landbrugsmuseer i Aarhus og Odense er nemlig ganske umuligt. Det var det, jeg syntes var noget underligt, at det ærede Medlem, første Gang han staaer som Medlem af Finansudvalget, vil være med til at tiltræde den Slags Forslag.

Nørhave: Det har i høj Grad glædet mig at høre de Udtalelser, der ere komne i disse Dage angaaende Træplantningen i Klitterne. Det viser jo, at der er stor Interesse for denne Sag, og at der fra forskellig Side er Ønske om, at Plantningen ude i Klitterne fortsættes. Det er en Sag, som jeg ved adskillige Lejligheder har talt om her i Salen. Allerede for 11 Aar siden omtalte jeg Forholdet ude i Klitterne med Hensyn til Træplantningen der. Naar jeg nu ikke har sluttet mig til det af det ærede Mindretal stillede Ændringsforslag under Nr. 28, ja, endogsaa maa tilraade at stemme imod det, kan det ikke forstaaes saaledes, at jeg skulde være imod, at vi fortsætte Arbejdet ude i Klitterne med Hensyn til Træplantning. Jeg har som sagt ved tidligere Lejligheder talt om dette Spørgsmaal, det har nærmest været for at fremføre en Kritik over Ledelsen deraf, idet den væsentlig er gaaet over til at blive en embedsmæssig Foranstaltning. Der er store, kostbare Foranstaltninger, for at gøre det simple og jævne Arbejde at plante ude i Klitterne. Administrationen har taget forholdsvis de fleste af de Penge, der have været ydede til disse Træplantninger, men jeg har altid sagt og siger fremdeles: Lad os sørge for, at der virkelig bliver øvet en Gerning derude med Hensyn til Træplantning. Lad os sørge for at faa saa meget som mulig plantet, sørge for at faa et Læbælte langs Klitterne, det er sikkert den vestjydske Befolknings Ønske, men forinden vi skulle have de forøgede Bevillinger, mener jeg